

MLADÁ FRONTA a.s.

Pošta u soukromníků

Pošta úspěšně předává pobočky franšizantům. Už jich má 129.

BYZNYS

str. 4

Cameron tlačí na Brusel

Britský premiér chce co nejdřív dojednat nové podmínky členství své země v EU, aby mohl vypsát slíbené referendum.

ZAHRAŇÍ

str. 12

📉 CZK/EUR • 27,030 / -0,005 Kč   📈 CZK/USD • 24,873 / +0,323 Kč   📉 PX • 916,09 / -2,14 %   📉 EURO STOXX 50 • 3084,68 / -1,74 %   📈 ZLATO • 1105,85 \$ / +1,19 %

KOMENTÁŘ: PREMIÉROVO VEŘEJNÉ SOUKROMÍ / str. 14

Krátce

Restitučních sporů s církvemi ubude

Soudních pří, jimiž se církve domáhají svého majetku, bude méně, než se čekalo. Jejich hodnotáři se dohodli, že budou usilovat jen o zemědělské pozemky, které stát převedl na obce až od roku 2006. **str. 2**

Ivo Lukačovič opět ovládl Seznam

Seznam.cz Iva Lukačoviče odkoupil od fondů Tiger Holding Four a Miura International jejich třicetiprocentní podíl ve společnosti. Po 15 letech se tak česká jednička v internetovém vyhledávání vrací do rukou zakladatele. **str. 5**

Yahoo zeštíhlí, odchod hrozí i šéfce Mayerové

Internetová společnost Yahoo pracuje na plánu snížení počtu zaměstnanců nejméně o deset procent. Přes tisíc zrušených míst se dotkne hlavně mediálních aktivit, evropských operací a technologických platforem. **str. 9**

Jen o málo více než **deset hodin čistého času**, po které se letos dosud obchodovalo na čínské burze, dokázalo investory připravit o částku převyšující **dvě stě miliard dolarů**. Burziáni přestali věřit v ekonomiku Číny i ve schopnost jejích lídrů uklidnit trhy. Živelný pád trhů za velkou zdi se tvrdě odrazil i na globální scéně. Čínský faktor letos významně přispěl k bezmála desetiprocentnímu **propadu cen ropy**, evropským akciím zase pomohl ke ztrátě šesti procent. **Sledujte E15.cz TRHY A SVĚTOVÁ EKONOMIKA / str. 8 • TÉMA / str. 10-11**

 twitter.com/e15news

PAVLA PALAŠČÁKOVÁ:

Nemotorné chození po špičkách kolem kolínského incidentu je pro uprchlíky medvědí službou. S viníky naložit, jako kdyby byli Němci, tečka.

9 771803 454307 1 6025

Zápisník
Daniela Nováka

Rohlík a Wi-Fi

Jeden z otců zakladatelů internetového supermarketu Rohlík.cz Tomáš Čupr nedávno na Facebooku provalil, že mezi jeho zákazníky patří vedle Karla Gotta i premiér. Na Čupra se vzápětí kvůli zveřejnění osobní informace snesla vlna kritiky. Hájí se, že měl na síti něco blbě zaškrtnuté. O to teď ale nejde. Když se náckové nabourali do Sobotkovy e-mailové korespondence a Twitteru, vrhli na celou věc s Rohlíkem nově světo. Čupr totiž možná jen naletěl. Kreditka sice mohla být premiérova, jídlo z e-shopu však mohl spořádat někdo úplně jiný. Spolumajitel Rohlíku by si měl prověřit, jestli objednávka jménem předsedy vlády neukazuje nějaká zajímavá fakta. Například zda do Strakovky neputovalo 18 lahvinek bílého nebo 88 rohlíků. Bílých, samozřejmě. V době všeobecného hnědnutí je třeba být na bílé pečivo i média opatrný. Takže na stráž! A vítězství zdar!

Na dráze se občas dějí i neskutečné věci. Nejpozději na jaře budou mít railjetty a další vlaky Českých drah Wi-Fi připojení k internetu. Jeden si už skoro myslel, že něco takového – podobně se signálem v tunelech metra – ani není možné. Ale pokrok nezastavíš. Jen aby se to čekání do jara ještě nedoplnilo o známé „až zaprší“. A uschne.

Budvar prodal loni nejvíce piva ve své historii a prodej alkoholu z Bohemia Sektu předčil očekávání. Jo, bude líp!

Protagonisté dne

Ivo LUKAČOVIČ

SPOLUMAJITEL SEZNAMU.CZ

Od zahraničních fondů odkoupil jejich třicetiprocentní podíl ve firmě. Díky tomu už nemá zahraniční minoritní akcionáře.

str. 5

Viktor ORBÁN

MAĎARSKÝ PREMIÉR

Jeho vláda se rozhodla rozhybat stavebnictví. Výrazně proto snížila DPH a začala finančně podporovat mladé rodiny při bytové výstavbě.

str. 6

Čou SIAO-ČCHUAN

ŠÉF ČÍNSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

Sází na podporu ekonomiky skrze slabý juan. Zahraniční investoři však v obavách před dalšími ztrátami houfně opouštějí zemi.

str. 8

Foto: profilmedia.cz

DĚLENÍ. Nové proboštství na Pražském hradě (vlevo) získá v restituci Metropolitní kapitula, zatímco klášter sv. Jiří připadne Náboženské matici. Samotná svatojiráská bazilika (v pozadí) zůstane majetkem státu.

Restitučních sporů s církvemi ubude

■ Soudních sporů, kterými se církve domáhají svého majetku, bude méně, než se čekalo. Jejich hodnotáři se dohodli, že budou usilovat jen o zemědělské pozemky, které stát převedl na obce až od roku 2006.

Jana Havligerová

Církve předpokládají, že podají tři stovky žalob, kterými se budou domáhat zemědělských pozemků. Je to násobně méně, než se na základě zákona o půdě očekávalo.

Na vysvětlenou: už od roku 1991 se počítalo s tím, že se bude církvím vracet majetek, takže ho zákon pro budoucí restituce blokoval. Některé státní instituce ale blokáci porušovaly a majetek převáděly, anebo prodávaly. Teď se představitelé církví dohodli, že se budou soudit pouze o majetky, na něž mají nejen právní nárok, ale i morální právo. Proto je pro ně nově rozhodným datem rok 2006, ve kterém stát udělal jakousi

inventuru a dal na vědomí, co je schopen vydat a za co naopak církve dostanou paušální finanční náhradu.

Hodnota původního církevního majetku byla stanovena na 134 miliard korun, z čehož může být v majetku vydáno nejvýš 75 miliard korun. Za to, co už vydat nelze, pak náleží finanční náhrada celkem 59 miliard korun. Tu bude stát vyplácet postupně v průběhu třiceti let. Každý rok tak církve dostávají zhruba dvě miliardy, loni získaly již třetí splátku.

Nejvyšší částka připadá na katolickou církev, za rok činí 1,6 miliardy korun. Podle interní dohody dvě třetiny této sumy dostávají diecéze a třetinu

řády a kongregace. Diecéze část peněz využívají na investice, například koupi domů či lesů. Druhou část posílají do investičních fondů, které si zřídily u ČSOB a u České spořitelny.

Například Arcibiskupství pražské část peněz používá na opravy objektů, jež byly dlouho zanedbané, na opravu bytového fondu, který pronajímá, či na stavbu penzionu v Rožmitále pod Třemšínem.

Zároveň se uskutečňuje „ekonomická odluka“ církví od státu. Ta sice bude dokonána v průběhu patnácti let, ale od letošního roku se státní dotace budou každoročně snižovat o pět procent. V loňském roce činily 1,4 miliardy korun.

Stát se vzdá některých objektů na Hradě

V řádu týdnů, nejspíše koncem ledna by měla být podepsána dohoda o vydání několika budov v areálu Pražského hradu katolické církvi. Metropolitní kapitula získá soubor novogotických Mockerových domů, tedy Nové proboštství, a Náboženská matice klášter svatého Jiří – jednu z nejvýznamnějších románských památek v Česku. Svatojiráská bazilika zůstane v majetku státu. Kapitula i matice se zavázaly, že do pěti let od nabytí vlastnického práva získané objekty na vlastní náklady zrekonstruují.

Vězeňské službě šéfuje Dohnal, uznal ministr

■ Hlavním cílem včera představené koncepce vězeňství do roku 2025 je zaměstnávání odsouzených.

Ministr spravedlnosti Robert Pelikán (ANO) nepodá kasační stížnost proti soudnímu rozhodnutí, které vrátilo do čela Vězeňské služby Petra Dohnala. Uvedl, že nemá důvod scházet se s Dohnalovým předchůdcem Pavlem Ondráškem, jehož další zařazení je nyní právě na Dohnalovi.

„Do dvou týdnů skončí řízení o přezkumu jmenování pana Ondráška. To by mělo určit, že jeho jmenování na funkci obsazenou panem Dohnalem nebylo možné,“ sdělil šéf rezortu.

Ondrášek ale trvá na tom, že službu nadále vede společně s Dohnalem, kterého v dubnu 2014 odvolala tehdejší ministryně Helena

jen prý trvá na respektování zákona.

Pelikán s Dohnalem včera představili novou koncepci vězeňství do roku 2025, jejímž hlavním cílem je zaměstnávání odsouzených. Cílem je snížit recidivu, jež je nyní sedmdesátiprocentní, na zhruba padesát procent.

Každý vězeň by měl nejprve absolvovat vstupní pohovor, po němž by mu byl vybrán individuální program zacházení. Společně s ministerstvem práce a sociálních věcí chce Pelikán vytipovat, po jakých profesích je poptávka, a tomu přizpůsobit nabídku rekvalifikačních kurzů. Vězni by také měli mít k dispozici poradenství o finančních problémech, neboť dluhy jsou významnou příčinou jejich recidivy. /tto/

Vězeňství se bude dlouhodobě snažit o snížení recidivy, která teď činí

70

procent, na padesát procent.

Válková (za ANO). Ondrášek dříve uvedl, že proti svému odstavení je připraven bránit se žalobou. V pondělí ale řekl, že nechce setrvat ve funkci za každou cenu,

Lůžek pro bezdomovce je v Praze dost. Zatím

Markéta Žížková

Pražské budovy s lůžky pro lidi bez domova hlásí s příchodem mrazivého počasí plný stav. Zimní noclehárny s kapacitou dvou set míst přestaly poprvé stačit na konci prosince a na řadu přišla další mimořádná opatření.

„Situace hlavně okolo zajištění prostor pro noclehárny je komplikovaná. Pro letošní zimu vhodné

Není snadné dosáhnout toho, aby s umístěním nocleháren souhlasili všichni včetně městských čtvrtí a obyvatel.

prostory, kromě těch, které jsou již v provozu, stále hledáme,“ popsal Stanislav Fiala z Arcidiecézní charity Praha. Není totiž jednoduché dosáhnout toho, aby s umístěním nocleháren souhlasili všichni aktéři včetně městských čtvrtí a obyvatel. Loni byla situace příznivější. Podařilo se dohodnout pronájem

dalších dvou ubytoven, čímž přibýly dvě stovky.

Pro bezdomovce se i v letošní zimě otevřela loď Hermes. Za poslední týden na ni přenocovalo zhruba 25 lidí denně. „Záložní kapacita míst pro nocleh klientů na lodi je zatím zcela dostačující,“ sdělila Ludmila Tomešová z Centra sociálních služeb Praha, která pomoc koordinuje. Pokud by to nestačilo, je možné ještě

centra i v noci nebo postavit vyhřívané stany.

„Ze zkušeností minulé zimy považujeme za dostatečné zvýšení kapacity pro zimní období o čtyři stovky lůžek. Azylové domy a noclehárny poskytují celoročně zhruba 1300 lůžek,“ uvedl oblastní ředitel Naděje Jan Kadlec.

Krátce

Kramný dostal za vraždu manželky a dcery 28 let

Petra Kramného potrestal Krajský soud v Ostravě 28 lety vězení za vraždu manželky a dcery, kterou spáchal v červenci 2013 na dovolené v Egyptě elektřinou. Příbuzným své ženy musí zaplatit osm milionů korun. Kramný, který je téměř dva roky ve vazbě a od počátku vinu popírá, se na místě odvolal.

Matěj Stropnický chce šéfovat zeleným

Místopředseda Strany zelených Matěj Stropnický v dopise spoluorganizátorům oznámil, že se chce ucházet o funkci předsedy strany. Napsal, že straně nepřibývají členové a že musí oslovit i jiné než „zelené“ smýšlející lidi. „Musíme dosáhnout toho, aby nás lidé znovu začali brát vážně,“ uvedl Stropnický.

Ransdorf vysvětloval podrobnosti své kauzy

Vladimír Huněk z kauzy komunistického europoslance Miloslava Ransdorfa má platné rozhodnutí českého soudu o švýcarském dědictví, tvrdí Slovák Peter Guzmický, který organizoval návštěvu švýcarské banky, při níž byl Ransdorf zatčen. Dědictví se prý týká milionů eur. Ransdorf i Guzmický jsou dál přesvědčeni o pravosti svých dokumentů.

E-recept začne plně fungovat v březnu

Elektronické recepty na léky by měly znovu plně fungovat v březnu, na léčebné konopí od příštího týdne. Potíže plynou ze sporu Státního ústavu pro kontrolu léčiv s firmou Tronevia, podle níž SÚKL nelegálně užíval její software. /čtk,bo/

A160000029

INZERCE

EXIM tours

cestovní kancelář

on-line prodej

www.eximtours.cz

tel.: 841 115 115

Last Minute

Sleva až 25% na Léto 2016!

Pouze při rezervaci do 29. 2. 2016.

Destinace	dny	odlety	hotel	strava	cena	
KAPVERDY – ostrov BOA VISTA	8	12.1.2016	Praha	4+*	AI	17 990 Kč
SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY	8	13.1.2016	Praha	4*	PP	14 690 Kč
ZANZIBAR	10	13.1.2016	Praha	4*	Soft AI	28 990 Kč
KEŇA	10	13.1.2016	Praha	4*	AI	29 990 Kč
KAPVERDY – OSTROV SAL	8	15.1.2016	Praha	4*	AI	23 190 Kč
DOMINIKÁNA – PUERTO PLATA	14	17.1.2016	Praha	4*	AI	34 790 Kč
DOMINIKÁNA - SAMANÁ	14	17.1.2016	Praha	4*	AI	36 390 Kč
EGYPT – HURGHADA	8	17.1.2016	Praha	4*	AI	8 690 Kč
EGYPT – MARSALA ALAM	8	17.1.2016	Praha	4*	AI	11 190 Kč
ITÁLIE - LYŽE - VAL DI FIEMME	4	21.1.2016	VD	3*	SN	2 490 Kč
ISLA MARGARITA	12	26.1.2016	Praha	4*	AI	33 490 Kč
SENEGAL	8	26.1.2016	Praha	4*	AI	26 590 Kč
KUBA - OKRUH	13	20.2.2016	Praha	4*	AI	66 690 Kč
SLOVENSKO - VYSOKÉ TATRY	8	20.2.2016	VD	4*	PP	11 190 Kč
RAKOUSKO - LYŽE - DACHSTEIN	8	27.2.2016	VD	APT	BS	3 290 Kč

AI – all inclusive
PP – polopenze
SN – snídaně

PLP – plná penze
BS – bez stravy
APT – apartmán

Doporučujeme zakoupit cestovní pojištění.
Ceny neobsahují víza.

CENA JE KONEČNÁ, platí pro 1 osobu ve dvoulůžkovém standardním pokoji nebo apartmánu dle popisu v katalogu.

NOVÍ PARTNEŘI. Z více než tři tisíc poboček České pošty jich 129 provozují franšizoví partneři podniku. Pošta nabízí do nájmu i další poštovny.

Pošta úspěšně předává pobočky

■ Státní podnik splnil plán a ke konci loňského roku uzavřel celkem 129 franšizových smluv. Začíná v malých obcích.

Jan Šindelář

České poště se loni podařilo oprávnit franšizový program Pošta Partner, v jehož rámci tíhu provozu poštovních poboček ve stále větší míře přebírají soukromníci a obce. Za celý loňský rok udala pošta více než 60 franšiz, celkem tak měla ke konci loňského roku pod smlouvou 129 partnerů. Z toho reálně se značkou Pošta Partner funguje zatím 90 poštoven, další se chystají na otevření.

Vládou prošel obnovený franšizový plán v dubnu. „Při realizaci projektu po-

stupujeme od menších obcí, sami se nám hlásí starostové či soukromníci, kteří chtějí Pošty Partner provozovat,“ uvedl mluvčí Matyáš Vitík. Podle něj první rok fungování předčil očekávání. O získání zhruba šedesáti partnerů mluvil šéf pošty Martin Elkán v rozhovoru pro deník E15 v červnu.

Kompenzace od státu

Česká pošta musí ze zákona poskytovat i takzvané základní služby, které jsou ztrátové. Loni schválená novela poštovního zákona jí proto přičkla za rok 2015 státní kompenzaci až 700 milionů korun, letos horní hranice klesne na 600 milionů a v dalších letech na 500 milionů.

„Z pohledu občanů je jednou z největších výhod projektu pružnost otevírací doby, kdy obce, případně soukromníci sami určují rozsah hodin pro veřejnost, který nesmí klesnout pod naše požadované minimum,“ doplnil Vitík. Pošta sleduje ale v první řadě úsporu nákladů. Zároveň musí naplnit slib, že nebude vyklízet pobočky na venkově. Celkem má podnik přes 3200 poboček, což představuje jednu z nejhustších sítí v Evropě. Přes tisíc poboček je ale ztrátových.

Zhruba dvě třetiny provozu by podnik postupně rád převedl na externí partnery. Poukazuje přitom na příklady Německa a Rakouska, kde tamní pošty využívají partnery ze sta, respektive 70 procent. Pošta si pochvaluje zájem partnerů například na Orlickoústecku, kde už uzavřela 14 smluv.

Automobilky loni překonaly rekordy v prodeji i výrobě

■ Růst ekonomiky se loni projevil i v automobilovém průmyslu. Ten vykázal rekordní čísla. Zájem Čechů o nové vozy vzrostl meziročně o dvacet procent.

Automobilky loni vytvořily nový rekord, když v Česku vyrobily téměř 1,3 milionu osobních aut. V roce 2014 to bylo 1,25 milionu. Rekordní byla i výroba autobusů, která dosáhla 4200 vozidel. Ředitel Sdružení automobilového průmyslu Antonín Šípek uvedl, že přesná čísla zveřejní do deseti dnů.

Výroba osobních aut od ledna do konce listopadu loňského roku vzrostla o 4,5 procenta na 1,21 milionu vozů a k překonání předloňského rekordního roku stačilo podle Šípka v prosinci vyrobit téměř čtyřicet tisíc osobních vozidel.

O silných dvacet procent vzrostl i prodej nových osobních aut. Těch si tuzemští motoristé koupili rekordních 231 tisíc. První Škoda Auto zvýšila prodej o 27 procent na 74 tisíc

vozů a získala tak téměř třetinový podíl na trhu.

Podle Jiřího Zouhara ze společnosti PwC měla velký vliv na nárůst prodeje posilující důvěra spotřebitelů i firem v rostoucí ekonomiku, která by měla pokračovat i letos. „V letošním roce se prodej zvýší o deset až patnáct procent na 255 až 266 tisíc osobních aut,“ uvedl.

Na druhém místě mezi osobními auty skončil Volkswagen s růstem o třicet procent na 24 tisíc aut.

Třetí Hyundai rostl o čtyři procenta na dvacet tisíc vozů. Na dalších místech skončily značky Ford, Dacia a Opel. „Nový Superb vstoupil na trh loni a potěšil růstem o 36 procent a nesmírně nás potěšily

výsledky modelové řady Fabia, která zásluhou nárůstu o 133 procent ve srovnání s loňským rokem překonala veškerá očekávání,“ uvedl šéf prodejní organizace Škody pro ČR Luboš Vlček.

Celkem 75 procent nových osobních aut nakoupily firmy, čtvrtinu soukromé osoby. Při započtení leasingu byl podíl soukromých uživatelů nových vozů téměř třetinový. /čtk/

Automobilky v České republice loni dodaly na trh 1,3 milionu nových vozů.

Krátce

Antimonopolní úřad zrušil Ťokovu zakázku

Úřad zrušil zakázku ministerstva dopravy na poradenství při přípravě veřejné soutěže na výběr provozovatele mýtného systému v dalších letech. Zakázku za 52 milionů korun zadal ministr dopravy Dan Ťok (za ANO) bez soutěže společnosti Deloitte.

Budvar posílil výstav i prodej

Budějovický Budvar loni prodal 1,6 milionu hektolitrů piva, nejvíce ve své historii. Budvaru se daří zvyšovat prodej piva doma i v zahraničí. Export se zvýšil o 10,5 procenta na 900 tisíc hektolitrů piva. Tržby pivovaru loni přesáhly 2,55 miliardy korun. /čtk/

Netflix dorazil do Česka, ale zatím bez titulků

■ Největší světová videotéka Netflix je již dostupná ve 190 zemích světa.

Dušan Kůtner

Po osmi letech fungování v USA a následně dalších zhruba pěti desítkách zemí spustila ve středu v noci největší internetová videotéka na světě Netflix svůj provoz i v České republice. Vstup na český trh přivítala řada příznivců převzatých i původních filmů i seriálů Netflixu, byť některé tituly v nabídce pro Česko chybí, neboť licenci vlastní jiný subjekt. Příkladem je seriál House of Cards, který v tuzemsku vysílá Česká televize.

Spuštění Netflixu nejen v Česku, ale i v dalších 130 zemích, oznámil generální ředitel firmy Reed Hastings během prezentace

na veletrhu spotřební elektroniky CES v Las Vegas. Zájemci v Česku mohou zvolit předplatné ve třech cenových relacích. Základní a nejlevnější vyjde na osm eur měsíčně. Pokud chce člověk sledovat pořady i ve vysokém HD rozlišení a na dvou zařízeních nejednou, příplatí si dvě eura. Za dvanáct eur měsíčně pak dostává možnost sledovat pořady i v ultravysokém rozlišení UltraHD až na čtyřech obrazovkách.

Vstup na český trh v letošním roce se očekával. Zástupci Netflixu totiž již dříve avizovali, že letošní rok bude nejpozdějším, kdy do Česka služba vstoupí. Na tento krok se proto již delší dobu připravují i tuzemské

internetové videotéky jako Voyo.cz od Novy, HBO Go, UPC Horizon či Alza Premium. Podle nedávné ankety deníku E15 se přitom

Videotéku Netflix mohou nově využívat diváci ve

130

zemích včetně České republiky

vstupu celosvětové jedničky neobávají, mimo jiné proto, že na rozdíl od tuzemských hráčů nenabízí lokální filmovou a seriálovou produkci. „Věříme, že podobně jako

v jiných zemích přichod nového hráče na trh placených služeb v ČR rozšíří zájem o placené on-line videoslužby a přinese další zvyšování podílu diváků ochotných platit za exkluzivní obsah na internetu,“ řekla například mluvčí Novy Anna Suchá. **Více E15.cz**

Lukačovič ovládl Seznam

■ Po patnácti letech se česká jednička v internetovém vyhledávání vrací do rukou svého zakladatele.

Největší český internetový portál Seznam.cz Iva Lukačoviče odkoupil od fondů Tiger Holding Four a Miura International jejich třicetiprocentní podíl ve společnosti. Firma tak po patnácti letech přestala mít zahraniční minoritní akcionáře. Cena transakcí nebyla zveřejněna.

Dohoda o prodeji byla podepsána na mimořádné valné hromadě poté, co oba investoři odkup podílů nabídli. „Je to další milník v historii Seznamu. V roce 2000 přinesl prodej minoritního podílu peníze na zrychlení technologického rozvoje, 15 let poté ukazují jeho zpětným odkupem

PILOT. Ivo Lukačovič se kromě Seznamu věnuje létání. Loni dopravil do ČR stroj Jana Antonína Bati Lockheed Electra 10A.

Seznam svoji sílu,“ uvedl ředitel Seznamu Pavel Zima.

Společnosti Tiger Holding Four a Miura International vlastnily třicetiprocentní podíl ve společnosti Seznam.cz od roku 2007. Koupily jej od investiční

skupiny Lycos Europe, která fúzovala se švédskou Spray Ventures, původním investorem z roku 2000. Majoritním akcionářem Seznamu je kyperská společnost Helifreak, jejímž majitelem je Lukačovič. /čtk/

NEÚSPĚCH. Levné vaření bez Ladislava Hrušky nefunguje. Televizi Nova se nezdařilo navázat na obrovský úspěch jeho receptáře.

Novácká kuchařka skončila ve výprodeji

■ Snaha navázat na úspěch levné kuchyně v podání Ladislava Hrušky televizní stanici Nova nevyšel. Prodeje nezachránily ani televizní tváře.

Dušan Kůtner

S velkými nadějemi pustila Nova a nakladatelství Euromedia Group do světa pokračování kuchařky Levné a chutně – Vaříme s Novou. Důvodem byl fenomenální úspěch jejího předchůdce, pod nímž byl podepsán nyní již bývalý moderátor Novy Ladislav Hruška. Soubor jeho bizarních receptů se stal nejprodávanejší knihou předloňského roku.

Po sedmi měsících od zahájení prodeje je ale vše jinak. Novácká kuchařka se podle všeho prodávala natolik špatně, že je nyní k dostání ve výprodeji v Levných knihách za 49 korun, tedy za čtvrtinu původní ceny. Prodeji nepomohlo ani to, že do kuchařky přispěly známé tváře z obrazovky

tuzemské komerční jedničky v čele s Lucií Borhyovou, Reyem Korantengem či Františkem Nyklasem. Nova ale výsledky prodeje za neúspěch nepovažuje. „První kuchařka Vaříme s Láďou Hruškou byl fenomén, začátek zcela nové spotřebitelské problematiky, navíc ve spojení se známou tváří, která byla součástí nejsledovanějšího zpravodajství v zemi. Druhý díl kuchařky Levné a chutně – Vaříme s Novou tak splnil naše očekávání,“ uvedla mluvčí Anna Suchá.

První Hruškových díl se začal prodávat na podzim 2013 a prodalo se jej téměř 400 tisíc výtisků. Stalo se tak i přesto, že kniha čelila kritice ze strany odborníků i mnohých laiků. Důvodem byly až nepředstavitelné recepty

typu nadívané kuřecí kůzičky či hrnkový smažák. Druhý díl ale již Nova vydala bez účasti Hrušky. Obě strany se nedohodly na dalších podmínkách a televize s ním poté ukončila spolupráci. Hruška posléze přesídlil na Primu a vydal další kuchařku pod názvem Láďa Hruška se vrací.

Novácká kuchařka se prodávala natolik špatně, že je nyní k dostání ve výprodeji v Levných knihách za 49 korun.

Továrnu pro Jaguar na Slovensku postaví Strabag

■ Slovensko se jako automobilová velmoc do tří let rozroste. V roce 2018 vyjedou z nové továrny první vozy značky Jaguar Land Rover.

Zdeněk Pečený

Stavební práce v průmyslovém parku Nitra, kde bude stát automobilka Jaguar Land Rover, musejí začít ještě letos. Cena zakázky, kterou získala společnost Strabag, představuje 3,3 miliardy korun, což je o 324 milionů méně, než se očekávalo. O zakázku se v neveřejné soutěži ucházeli čtyři zájemci.

Jaguar celkem do své slovenské továrny investuje zhruba 37 miliard korun. První automobily by z ní měly vyjet v roce 2018. Automobilka zatím nechce zveřejnit, jaké modely bude na Slovensku vyrábět. Jen uvedla, že půjde o nový celohliníkový model. Podle serveru Autoblog.com datum výroby prvních vozidel koresponduje s plánovaným uvedením radikálně modernizovaného modelu Land Rover Defender. Původní kapacita

TAJEMSTVÍ. Automobilka Jaguar Land Rover zatím uvedla, že bude na Slovensku vyrábět nový celohliníkový model. Produkce továrny má být 150 tisíc aut ročně.

závodu, který zaměstná 2800 lidí, bude 150 tisíc vozidel ročně. Slovinci si hlavně libují z přírůstků nových pracovních míst. „Na každé vytvořené pracovní místo v automobilovém průmyslu se může vytvořit až další 2,5 pracovního místa v návazných odvětvích,“ uvedl pro agenturu analytiků Capital Markets Lukáš Lóci.

Rozhodnutí společnosti JLR postavit výrobní linku na Slovensku přišlo loni jako velké překvapení. Favoritem soutěže, které se zúčastnila i Česká republika, bylo až do konce Polsko.

Jaguar Land Rover se stal již čtvrtou zahraniční automobilkou, která bude na Slovensku montovat své vozy. V Žilíně již působí jihokorejská Kia, v Bratislavě německý Volkswagen a v Trnavě konsorcium PSA. Jaguar bude v Nitranském kraji patřit k nejštědřejším zaměstnavatelům. Průměrný měsíční plat v kraji je 865 eur měsíčně. Podle webu platy.sk však pracovníci v britsko-indické automobilce dostanou i přes 1200 eur měsíčně. O 42 procent více, než je krajský průměr. To je lepší nadprůměr, než jaký nabízejí ostatní výrobci aut.

Maďarsko povzbudilo stavaře

■ Snížení daně a finanční podpora mladých rodin. To jsou kroky maďarské vlády k rozhybání stavebnictví.

Gregor Martin Papucsek

Maďarsko chce očistit stavebnictví od prací načerno. Má k tomu přispět snížení daně z přidané hodnoty ze sedmadvaceti na pět pro-

cent, které začalo platit od letošního roku.

„Je logické, že místo ústní dohody, čili černé práce, bude i pro drobného investora výhodnější uzavřít se stavebním písemnou smlouvu, protože jedině tak zhotovitel může získat zpět rozdíl mezi 27 a 5 procenty na stavební materiálu a veškeré služby související se stavbou,“ říká k novince předseda svazu stavebních podnikatelů László Koji.

Ten připomíná i další změnu, která ovlivní růst bytové výstavby. Jedná se o podporu mladým rodinám, které se zavážou, že v dohledné době budou mít tři děti. Na oplátku rodiny získají od státu dvakrát v přepočtu zhruba 850 tisíc korun. První díl v podobě

Orbánova vláda
snížila ve stavebnictví
DPH z 27 na

5
procent.

nevratné půjčky a druhý jako úvěr na 25 let s tříprocentním úrokem. Stagnující realitní trh v Maďarsku by se měl díky zmíněné podpoře rozproudit.

Ákos Balla, jednatel stejnojmenné realitní kanceláře, však připomíná,

že celkové snížení cen nových bytů nelze očekávat hned, na rozdíl od toho, co tvrdí vládní reklamy. Přímý vliv snižování daně se podle něj může projevit v růstu zaměstnanosti ve stavebnictví. S rozvojem sektoru se vrátí i řemesníci, kteří v době krize odešli do zahraničí.

Před krizí se stavělo v Maďarsku ročně zhruba čtyřicet tisíc bytů, v uplynulých letech to bylo však jen osm až devět tisíc.

Informace

ze světa globálního byznysu
každé pondělí **již 17 let**

Čína čelí burzovnímu kolapsu

Investoři už letos v Číně přišli o stovky miliard dolarů, kapitál se bojí slabšího růstu i padající měny.

Jaroslav Bukovský

Přes dvě stě miliard dolarů ztratily na hodnotě jen od počátku roku dvě hlavní čínské burzy v Šanghaji a Šen-čenu. O bohatství odpovídajícím čtyřletému výstupu české ekonomiky stihli investoři přijít během pouhých deseti hodin čistého

obchodního času, po které letos byly otevřené brány tamních burz. Bezprecedentně rychlý úprk kapitálu zažily čínské akcie poté, co důvěra investorů v čínský ekonomický boom i akceschopnost autorit dostala další trhlinu.

Smutný rekord nabídla středeční seance. Po necelých 15 minutách obchodování byl trh letos už podruhé uzavřen kvůli dosažení sedmiprocentního limitu pro pokles souhrnného čínské akciového indexu CSI 300, a šlo tak o nejkratší den

KRUTÁ PRAVDA. Tento deštník čínské obchodníky před přivalem nepříznivých zpráv neochránil.

v historii burz za velkou zdí. Strop pro maximální denní propad burzy zavedla Čína od letošního roku s cílem stabilizovat trh, v praxi však tento krok podle pozorovatelů výprodeje spíše urychlil.

Burzovní paniku podporují stále horší vyhlídky pro ekonomiku země, stejně jako kurzová politika centrální banky, jejímž cílem je skrze oslabení měny zlepšit postavení čínských

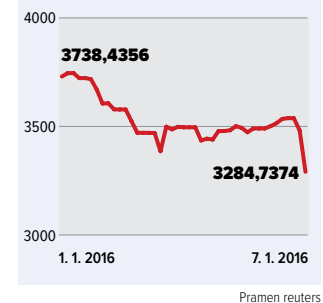
vývozců na globálních trzích. Čínská měna od Nového roku oslabila vůči dolaru o půldruhého procenta, jüan je tak letos jednou z nejhorších měnových investic.

Obavy z jeho dalšího oslabení zároveň působí jako strašák pro zahraniční kapitál.

„Na čínské hospodářství se díváme skepticky, letos čekáme další zpomalení dynamiky růstu, a to na pět až šest procent,“ soudí hlavní ekonom Poštovní spořitelny Jan Bureš. Pro Čínu by to znamenalo až o třetinu pomalejší růst než loni. Čínské

Vývoj akciového indexu CSI 300

Pramen: reuters

nesnáze se přelévají i do zbytku světa. Bezprostředním efektem je pokračující pád cen ropy, barel severomořského Brentu tak jen od Silvestra zlevnil o bezmála deset procent. Slábnoucí kondice ekonomiky za velkou zdí sráží i světové akciové trhy a oslabuje globální chuť investorů riskovat. Evropské akcie od počátku roku ztratily už šest procent.

„Nehjůře na tom jsou akcie navázané na ceny komodit a akcie firem s významným podílem prodeje v Číně, tedy především automobilky,“ uvádí analytik Komerční banky Josef Němý. Investoři stěhují své peníze na tradiční bezpečné adresy. Pouhý týden tak letos zlatu pomohl ke čtyřprocentnímu růstu, sílí ale i dluhopisy vlád vyspělých západních ekonomik.

Od pátku neomezené pády

Jepičí život bude mít opatření čínského regulátora ohledně denního limitu pro pád burzy. Čínská komise pro cenné papíry přestane od pátku uplatňovat mechanismus automatického přerušování obchodů při velkých výkyvech, který zavedla teprve na počátku roku. Oslabení akcií o pět procent podle tohoto pravidla přerušilo obchodování na čtvrt hodiny, propad o sedm procent pak vedl k uzavření burzovních bran po zbytek dne.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 7. 1. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,378
Čína	1	3,772
Dánsko	1	3,623
EMU	1	27,030
Chorvatsko	1	3,538
Japonsko	100	21,163
Kanada	1	17,595
Maďarsko	100	8,560
Norsko	1	2,786
Polsko	1	6,216
Rusko	100	33,053
Švédsko	1	2,913
Švýcarsko	1	24,857
Turecko	1	8,238
USA	1	24,873
Velká Británie	1	36,272

Akcie na pražské burze

7. 1. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	61,90	-2,52
ČEZ	405,10	-3,09
Erste Bank	743,10	-2,85
Fortuna	78,00	-1,58
Kofola	485,00	-1,00
KB	4980,00	0,55
NWR	0,10	0,00
O2 CR	249,20	-1,85
Pegas	720,00	-0,03
Philip Mor. ČR	11 860,00	-1,17
PLG	207,10	-0,19
TMR	610,00	0,00
Unipetrol	160,00	-0,99
VIG	638,00	-4,78
Celkový objem (v tisících korun)	700 555,65	

Krátce

S&P: Snížení ratingů výrazně zrychlí

Snížení státních úvěrových ratingů zřejmě letos výrazně zrychlí a bude vyšší než zvyšování ratingových známek. Uvedla to ratingová agentura Standard & Poor's, která současně upozornila, že počet jejich negativních výhledů je trojnásobný ve srovnání s počtem těch pozitivních.

Více E15.cz

Tisk: VW bude v USA vykupovat zpět své vozy

Koncern Volkswagen bude ve Spojených státech v důsledku emisního skandálu

nucen odkoupit od zákazníků zhruba 115 tisíc naftových vozů umožňujících falšování testů emisí. Podle listu Süddeutsche Zeitung tito zákazníci obdrží od firmy zpět plnou kupní cenu, nebo získají výraznou slevu na nový automobil.

Řecko zvýšilo těžbu ropy o 60 procent

Jediný řecký těžář ropy Energean Oil & Gas zvýšil díky novým vrtům produkci proti loňsku o 60 procent na tři tisíce barelů denně. Řecko rozvíjí těžební program ve snaze získat peníze pro rozvrácené veřejné finance. /čtk/ Více E15.cz

Yahoo zeštíhlí, odchod hrozí i šéfce Mayerové

Internetová společnost Yahoo pracuje na plánu snížení počtu zaměstnanců nejméně o deset procent. Propouštění by mohlo začít již tento měsíc, uvedl web Business Insider s odvoláním na informované zdroje. Z firmy by tak muselo odejít více než tisíc zaměstnanců. Propouštění se má dočkat hlavně mediálních aktivit, evropských operací a technologických platform.

Zpráva přichází poté, co investor Starboard Value začal opět zvyšovat tlak na Yahoo, zvláště na generální ředitelku Marissu Mayerovou a její tým. Starboard ve svém středečním dopise naznačil, že management by měl odejít, konkrétně však nikoho nejmenoval.

Mluví Yahoo Rebecca Neufeldová již dříve uvedla, že další podrobnosti k plánu, který ji má vrátit zpět k růstu, firma uvede tento měsíc ještě před zveřejněním výsledků hospodaření.

POD TLAKEM. Příchod Marissy Mayerové z Googlu do Yahoo v polovině roku 2012 vzbudil velká očekávání. Ta se nenaplnila.

Starboard tlačí na změny v internetové firmě od roku 2014. Investor spolu s dalšími akcionáři požaduje oddělení asijského majetku, včetně podílu v čínské firmě Alibaba Group a Yahoo Japan, a uskutečnění dražby hlavních aktivit včetně vyhledávání a reklamy.

Yahoo minulý měsíc oznámil, že kvůli obavám z vysokých daní upravila plány rozdělení podniku. Místo toho, aby oddělil podíl v čínské společnosti Alibaba Group Holding do samostatného podniku, jak původně plánovala, zvolí opačný postup a převede svůj majetek a závazky vyjma podílu v Alibabě na novou firmu. Vzniknou tak dvě samostatné veřejně obchodované firmy.

Yahoo na konci devadesátých let minulého století byl dominantní poskytovatel e-mailových účtů zdarma. Firmu ale později předešla konkurence.

/čtk/

Více E15.cz

Foto: ehang

Veletrh CES představil dron pro přepravu osob

■ Čínská firma Ehang představila na veletrhu CES v Las Vegas první dron na světě pro personální přepravu.

Marek Schwarzmann

Drony ve městech mohou převážet nejen poštovní zásilky, případně objednávkový z fastfoodů. Proti trendu samořídících automobilů se rozhodl jít čínský výrobce kvadrikoptér Ehang, který na veletrhu CES představil „osobní přepravní dron“ Ehang 184. Ten připomíná

klasickou hobby kvadrikoptéru, ovšem s kabinou jednosedadlového vrtulníku.

Pasažér však nemusí mít pilotní licenci, zadá jen destinaci a pokyn ke vzletu a přistání, o zbytek se stará automat, který dokáže letět rychlostí až 100 kilometrů za hodinu.

Podle Číňanů se stroj dokáže ve vzduchu udržet při maximální zátěži skoro 23 minut a svoji baterii údaj-

ně zvládne nabít za dvě hodiny. Oněch 23 minut letu je však vykoupeno limitovanou

Podle čínského výrobce se jeho stroj dokáže ve vzduchu s maximální zátěží sto kilogramů udržet 23 minut.

nosností: sto kilogramů.

Dron Ehang 184 je prý již připraven k masové produkci a Ehang tvrdí, že usilovně spolupracuje s leteckými regulátory na vývoji legislativy, která

by mu co nejdříve umožnila uskutečnit první oficiální komerční let dronu.

Více E15.cz

Potraviny loni zlevnily

Světové ceny potravin se loni již čtvrtým rokem za sebou snížily. Organizace OSN pro výživu a zemědělství FAO oznámila, že průměrná hodnota indexu cen loni klesla o 19,1 procenta na 164,1 bodu. Ceny tlačily dolů vysoké zásoby a rovněž pomalý hospodářský růst.

Cenový index sestavovaný FAO měří pohyby cen obilnin, olejnin, mléčných výrob-

ků, masa a cukru. „Bohaté zásoby, proti kterým stála váhavá globální poptávka a posilující dolar, jsou hlavním důvodem pro celkovou nízkou hladinu, která dominovala cenám potravin v roce 2015,“ uvedl ekonom FAO Abdulreza Abbassian.

Nejvíce se loni snížily ceny mléčných produktů. Poklesem o 28,5 procenta se dostaly na nejnižší hodnotu

od roku 2009. Cenový index pro obilniny klesl o 15,4 procenta a cukru o 21 procent. Rostlinné oleje zlevnily o 19 procent a index se ocitl nejnižší od roku 2009. Cenový index masa se proti roku 2014 snížil o 15,1 procenta.

V prosinci index meziměsíčně klesl o jedno procento kvůli nižším cenám masa, mléčných výrobků a obilovin. /čtk/

Více E15.cz

Ropa 2016: rok čekání na obrat

■ **Cena ropy klesla na dvanáctileté minimum.** Ropa Brent spadla pod hranici 33 dolarů za barel. V roce 2015 se z průměrných 85 dolarů propadla na méně než polovinu. Odpovědět na otázku, jaký bude další vývoj ropného trhu v roce 2016, není jednoduché. Na trhu převládá názor, že ceny ropy zatím příliš neporostou, **naopak se ještě o něco málo sníží.**

Pokles cen ropy na světových trzích bude pravděpodobně tématem i v prvním pololetí letošního roku. Stabilizace by mohla nastat ve druhém či třetím čtvrtletí. Do té doby by si motoristé měli užívat levných pohonných hmot. Radikální obrat v pohybu cen ropy může podle tržního konsenzu nastat spíše až v roce 2017, kdy by ceny mohly opět zamířit ke 100 dolarům za barel.

„Pokud se dá stanovit cenové rozpětí pro rok 2016, ve kterém se může ropa držet, než přijde impuls ke změně, ať už ze strany USA či OPEC, je dle mého názoru u ropy WTI 30 až 60 dolarů za barel,“ říká František Bostl ze společnosti Colosseum. Pro OPEC, tedy Organizaci zemí vyvážejících ropu, je podle jeho slov důležitá hranice 30 dolarů. Tu se bude snažit udržet, protože představuje mezní těžební náklady na Blízkém východě.

Přesnější cenové rozpětí nabízí analytik společnosti Cyrus Tomáš Menčík, který počítá s tím, že se ropa bude pohybovat v pásmu mezi 45 a 50 dolary. S růstem cen počítá i hlavní analytik Raiffeisenbank Michal Brožka.

Americká energetická agentura v nejnovějším krátkodobém výhledu zachovala odhad ceny WTI v roce 2016 na 50,89 dolaru za barel. Většinový konsenzus analytiků Oppenheimer je vyšší, a to na úrovni 53,18 dolaru za barel.

Na druhé straně Rusko, které je na cenách ropy do značné míry závislé, počítá pro příští rok s průměrnou cenou 40 dolarů za barel.

Foto: profimedia.cz 3X

Vliv ceny ropy na ekonomiku

Růst ropy zpomalí HDP

Nižší ceny energií, které se loni pozitivně projevovaly na růstu tuzemského HDP, můžeme do jisté míry očekávat i letos. Prostor pro další propad cen je ale už nižší než loni. Můžeme tedy očekávat spíše stagnaci cen energií a případný růst v závěru roku. To zpomalí tempo růstu HDP. Vyšší náklady na energie včetně pohonných hmot se projeví snížením domácí spotřeby, ale také nižší investiční aktivitou, vyššími náklady výrobních vstupů a zpomaleným růstem zaměstnanosti.

Kde je růst ropy žádoucí

Na ukončení propadu cen ropy čekají všechny těžařské firmy, které dnes snižují investice a odkládají své plány na modernizaci. Spolu s ropou klesají všechny energie včetně zemního plynu, uhlí či elektřiny. Návrat k růstu by mohl nastartovat cenový růst i v těchto odvětvích. Pozvolný růst cen ropy by znamenal také pozvolné zdražování v průmyslu, vyšší tržby firem a pro českou ekonomiku pozitivní návrat k vyšší inflaci.

Barclays Bank vidí prostor pro další oslabení ceny k úrovni 32,80 dolaru za barel, tedy k minimu z prosince 2008. A konečně Goldman Sachs zachovala odvážnou prognózu pokračujícího propadu ceny až k hranici 20 dolarů za barel.

Kdyby trh s ropou fungoval jako v minulých letech, nebyl by pro všemocnou OPEC žádný problém omezením těžby zvýšit ceny ropy na přijatelnou úroveň bez ohledu na konkurenci. Za poslední dva roky se však pravidla hry změnila. Ropný kartel už nemá takový vliv jako v minulosti – jeho podíl na světové těžbě se do značné míry i kvůli válce s americkými producenty snížil z původních padesáti na současných třicet procent. Členové OPEC by jednostranným snížením těžby riskovali další ztrátu tržního podílu a tím i příjmů, na nichž jsou do značné míry závislí.

Světů to hned na počátku letošního roku vzkázal saúdskoarabský ministr ropného průmyslu Alí Nuajmí,

JASNÁ ZPRÁVA.

Saúdskoarabský ministr ropného průmyslu Alí Nuajmí (uprostřed snímku) dal zřetelně najevo, že v dohledné době omezení těžby Rijád neplánuje. Saúdská Arábie má na dění v OPEC největší vliv.

kteří je považován za hlavní postavu OPEC. Současnou politiku rekordní produkce ropy kartelu OPEC označil za správnou. „Saúdská Arábie je připravena uspokojit jakoukoli poptávku po ropě, která přijde ze strany zákazníků, a má na to také odpovídající prostředky,“ prohlásil Nuajmí.

I když se řada analytiků domnívá, že už se cena ropy ocitá blízko svého dna, k trvalému růstu jen tak nedojde. Světové zásoby

Většina trhu vidí 50 dolarů za barel ropy jako letošní maximum.

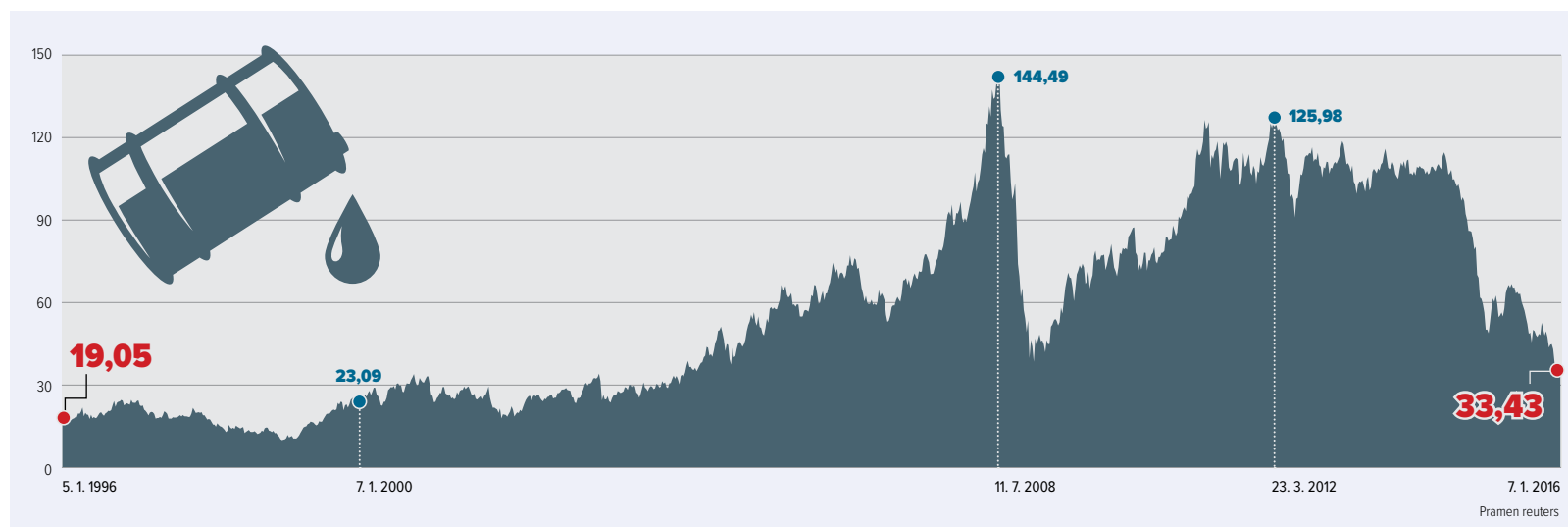
ropy jsou na svých maximech a poptávka klesá. Na trh by měla navíc přibýt ropa z Íránu, který po zrušení sankcí oznámil navýšení těžby o milion barelů denně. Venezuela

a Rusko řeší propad cen dalším navyšováním těžby. „Tento stav nicméně nemůže trvat věčně a lze očekávat v průběhu roku stabilizaci těžebních kapacit a tím pádem i stabilizaci ceny,“ říká Bostl.

Kdy k obratu dojde, je ale těžké odhadnout. Bude hodně záležet na tom, jak rychle se budou rozpouštět rekordní zásoby, a také na vývoji ekonomiky v Číně, která je jedním z největších importérů. Podle Citibank bude tlak na pokles cen ropy vrcholit v prvním pololetí, je ale možné, že k dalšímu propadu dojde i ve druhé polovině roku, protože přebytek zásob bude podstatně vyšší, než bude schopen trh vstřebat.

Vývoj ceny ropy Brent (USD za barel)

Návrat ke 100 dolarům za barel?

Zatímco například Mezinárodní agentura pro energie EIA je přesvědčena, že se ropa už ke svým maximům nad úrovní 100 dolarů za barel nevrátí, řada analytiků má jiný názor. Další atak hranice 100 dolarů za barel očekávají někteří už v roce 2017. Současnou situaci přirovnávají k období 1997–1999, kdy cena ropy klesla až k 10 dolarům, ale pak se prudce zvýšila až na 150 dolarů za barel. Na obrat by tentokrát mohlo mít vliv především dění v USA. Stačí, aby se změnou prezidenta dostal zelenou republikánský projekt energetické soběstačnosti Severní Ameriky – severojižní ropovod Keystone XL – a ceny prudce vzrostou.

Deset centů i s barelem

Současné dvanáctileté minimum pod 33 dolary za barel je stále výrazně výše než ceny z doby ropné krize v sedmdesátých letech minulého století. Například v roce 1973 se barel ropy prodával v průměru za 11,56 dolaru, v roce 1977 to bylo zhruba 15 dolarů. Od konce druhé světové války do sedmdesátých let přitom ceny oscilovaly mezi dvěma a třemi dolary za barel. V dobách texaského boomeru v roce 1902 se ropa prodávala za dva centy a v době občanské války 1861–1865 klesla cena až na deset centů včetně barelu.

Trh ovlivňuje geopolitika i počasí

V roce 1973 snížily země OPEC v reakci na postup Izraele proti arabským sousedům těžbu ropy o pět procent. Zároveň uvalily embargo na vývoz do zemí, které Izrael během takzvané Jomkipurské války podporovaly (především Spojené státy a Nizozemsko). Trh zpanikářil a cena ropy se prudce zvedla. Ze tří na tehdy nevídaných pět dolarů a v průběhu dalšího roku dokonce na 12 dolarů za barel. Ještě v roce 1974 bylo embargo odvoláno, vyšší cenová hladina ale přetrvala a následná inflace vyvolala sérii ekonomických recesí, které ukončily období globálního poválečného růstu.

OPEC tehdy poprvé ukázala svou sílu. A od té doby ceny ropy do značné míry diktoval celému světu. I současný propad je důsledkem série rozhodnutí ropného kartelu, které jsou posíleny ještě dalšími vlivy. Hlavním impulzem pro pokles bylo právě navýšení těžby ze strany OPEC. Organizace se

ROPNÁ KRIZE. V listopadu a prosinci 1973 byl v Německu takový nedostatek pohonných hmot, že po tři nedělní dny platil zákaz jízdy autem. V USA úřady připravily přidělové kupony (vpravo). OPEC ale embargo zrušila dříve, než vešly v platnost.

pokusila získat zpět tržní podíl, který ztratila po břidlicovém boomeru v USA. Nižší ceny ropy měly zároveň zlikvidovat americkou konkurenci, která má vyšší náklady (zhruba 60 dolarů oproti 30 dolarům za barel v arabských zemích). Výsledkem je převis poptávky a nekontrolovatelný propad cen.

Dalším faktorem ovlivňujícím celosvětové ceny jsou

válečné konflikty v produkčních zemích. Jasně jsme to viděli v době kuvačské krize v roce 1990, kdy cena ropy vystřelila z poklidné úrovně kolem 14 dolarů za barel až na 50 dolarů. Situace na Blízkém východě se přirozeně odráží i v současných cenách. Někteří analytici tvrdí, že pokud by se podařilo ukončit konflikt s Islámským státem a uklidnila by

se situace v Sýrii či napětí mezi Íránem a Saúdskou Arábií, byl by na trhu prostor k poklesu cen až na úroveň 10 dolarů za barel.

V posledních dekadách má na ceny ropy stále výraznější vliv i těžko předvídatelné počasí. V letech 1998 a 1999 vyvolal do té doby nevídaný výkyv ropného trhu klimatický jev El Niño. Teplá zima na severní polokouli

podporována asijskou krizí tehdy katastrofálně snížila poptávku po zemním plynu a po ropě a převis nabídky srazil cenu až k deseti dolarům za barel. Následný růst po oživení poptávky a rozpuštění rezerv katapultoval ropu až ke 150 dolarům za barel.

Podobná situace se opakuje i nyní. Jev El Niño je nejsilnější v historii, čínská ekonomika zpomaluje a převis nabídky na trhu je takový, že plné tankery kotví na moři a čekají na zákazníky. Kdy přijde obrat a s jakou intenzitou cena ropy vystřelí vzhůru, zatím vůbec není jasné. Předpovědi nabízejí obrovskou škálu analýz od pozvolného nárůstu cen až ke katastrofickému cenovému skoku, který opět vrhne svět do vleklé ekonomické recese.

Stranu připravil

Robert Zelenka

Britský premiér zahájil spanilou jízdou po Evropě

David Cameron by rád co nejdřív dojednal nové podmínky členství své země v EU, aby mohl zformulovat otázky slíbeného referenda. A tak se snaží dostat Brusel pod tlak tím, že chce plebiscit uspořádat už letos. Včera navštívil Německo a Maďarsko.

Zdeněk Pečený

Premiér David Cameron vyrazil na evropské turné. Jeho cílem je vysvětlit britské výhrady k podmínkám členství v EU a především získat pro úpravu vztahů ostrovního království s Bruslem podporu některých vlivných členů. První jeho zastávkou tak nepřekvapivě bylo Německo. V Bavorsku včera přesvědčoval, že Britý navrhované změny by byly benefitem i pro Německo – největší evropskou ekonomiku.

Velká Británie se snaží vyjednat s Bruslem speciální podmínky svého členství,

jež Cameron zhtnul do čtyř hlavních bodů. Chce ochranu pro nečleny eurozóny, vyjmout Velkou Británii ze závazku EU o usilování o stále užší svazek a posílit pravomoci národních parlamentů. Největší problém má však zbytek unie s britským požadavkem na omezení sociálních dávek pro přistěhovatele z ostatních zemí EU.

„My stejně jako Německo věříme ve volný pohyb pracovní síly, ale chceme mít jistotu, že náš sociální systém nebude zneužíván a nebude tím hlavním lákadlem,“ prohlásil Cameron včera po jednání s vedením bavorské strany CSU. Z Německa se Cameron vydal do Budapešti hledat pochopení a hlavně podporu ještě u maďarského premiéra Viktora Orbána.

Britský předseda vlády by rád dosáhl uzavření celoevropské dohody na summitu EU příští měsíc, aby mohl oznámit datum referenda o vystoupení či setrvání

Velké Británie v EU a spustit kampaň. Rozhodně tak nemá času nazbyt.

Stále více indicií ukazuje na to, že Cameron referendum o vystoupení z EU vyhlásí ještě na letošní červen. Právě proto by rád dohody s Bruslem dosáhl co nejdříve. Před loňskými parlamentními volbami slíbil britským voličům, že vyhraje-li volby, nejpozději do konce roku 2017 uspořádá referendum o opuštění unie.

Zda bude jednobarevná toryovská vláda pro setrvání v unii, či pro její opuštění, bude prý záležet

na výsledcích finišujícího jednání s Bruslem. Už teď však musel Cameron pod tlakem své vlastní strany – a především jejího euroskeptického křídla – slíbit, že jeho ministři budou moci v blízké se kampani podporovat setrvání či vystoupení podle vlastního uvážení, bez ohledu na postoj celé vlády. Ještě před rokem přitom tvrdil pravý opak.

Věříme ve volný pohyb

pracovní síly, ale chceme mít jistotu, že náš sociální systém nebude zneužíván a nebude tím hlavním lákadlem.

O DÁVKÁCH SE JEŠTĚ MŮŽE JEDNAT.

Maďarsko odmítá omezení sociálních dávek svým občanům v Británii, které hodlá prosadit britská vláda v EU. Po jednání se svým britským protějškem Davidem Cameronem to oznámil maďarský premiér Viktor Orbán. Další z britských návrhů na reformy EU podle něho Budapešť podporuje. Cameron připustil, že je v otázce dávek ochoten dále jednat.

Foto: Reuters

DO PŮL ROKU. „Od nynějška se věci mění,“ prohlásil nový předseda parlamentu Ramos Allup a ubezpečil poslance, že do šesti měsíců předloží způsob, jak ústavně sesadit prezidenta Madura.

Madurův povolební protitah: nová vláda

Venezuelský prezident Nicolás Maduro jmenoval ve středu novou vládu, která si má poradit s ekonomickou krizí, jakož i s novým, „buržoazním parlamentem“ ovládaným opozicí.

Klíčové hospodářské funkce Maduro svěřil univerzitním profesorům: ministrem financí se stal Rodolfo Medina a ministrem hospodářské produktivity Luis Salas. Šéfem státní ropné společnosti PDVSA a současně ministerstva ropného průmyslu se stal Eulogio del Pino. Křesla ministrů obrany a vnitra si udrželi armádní generálové. Ve Venezuele je prezidentský systém, takže po parlamentních volbách se nemění vláda.

Maduro a jeho socialisté se od porážky v parlamentních volbách z počátku prosince snaží různými kroky udržet vliv na dění

v zemi. Opozice ještě před změnami v kabinetu nechala tři poslance, jejichž mandáty v prosinci pozastavil ústavní soud, složit přísahu. Protivládní koalice stran, které usilují o sesazení prezidenta Madura, tak nyní má v parlamentu dvoutřetinovou většinu, 112 ze 167 křesel. Tu může využít právě k prosazení referenda o sesazení prezidenta před koncem jeho mandátu v roce 2019, k odvolání soudců ústavního soudu či přijetí amnestie pro politické vězně.

„Konfrontace přichází, konfrontace je nevyhnutelná,“ varoval předchozí, socialistický předseda parlamentu Diosdado Cabello. Maduro označil od přísáhnutí tří poslanců se zpochybným mandátem za „vážnou chybu“ a obvinil opozici, že se snaží vyprovokovat „velkou krizi“. /čtk/

Teroristé v Libyi zaútočili na policejní akademii

■ Pobřežní libyjské město Zliten, dosud stranou zájmu extremistů, se stalo terčem pumového útoku.

Sebevražedný atentátník včera najel s cisternou plnou výbušnin do policejního výcvikového střediska v západolibyjském městě Zliten. Útočník podle libyjských médií musel přelstít stráž u brány, aby se pak se svým smrtícím nákladem rozjel proti budově policejní akademie. V tu chvíli se stovky kadetů shromažďovaly k rannímu nástupu.

Z trosek bylo podle mluvčího místní nemocnice vyproštěno asi šedesát těl. Záchranáři se však obávají, že pod nánosem sutí se mohou skrývat další desítky

mrtvých. Kromě policejních nováčků a adeptů pobřežní stráže přišli o život i civilisté. Přes 120 lidí utrpělo zranění. Výbuch byl podle svědků

Z trosek bylo vyproštěno asi 60 těl. Podle záchranářů však pod nánosem sutí mohou být další desítky mrtvých.

slyšet až v Misratě, městě vzdáleném 60 kilometrů.

K atentátu se dosud nikdo nepřihlásil. Zpravodajský web Libya Herald však poznamenává, že všechny skutečnosti odpovídají typickým rysům akcí Islámského státu.

„Máme informace, že na pobřeží poblíž města připlula v úterý loď s množstvím cizinců na palubě,“ sdělil webu představitel policejního ředitelství v Zlitenu. „Den poté jsme začali registrovat všechny cizince ve městě, kteří neměli povolení k pobytu, ale to bohužel tragédií nezabránilo,“ dodal. Pobřežní stráž tento týden zaznamenala ještě jedno pravidlo s ozbrojenci na palubě, které mířilo z Tuniska dále na východ.

Zliten byl dosud poklidným místem, jemuž se aktivity extremistů vyhýbaly. Z nedalekého pobřeží ale pašeráči lidí posílali čluny s uprchlíky směrem do Evropy. Útok tedy mohl být odvetou za protipašerácké operace místní pobřežní stráže. /hrk/

Krátce

Duda podepsal spornou novelu zákona o médiích

Polský prezident Andrzej Duda podepsal novelu zákona o veřejnoprávních médiích, jež znepokojuje polskou opozici i Evropskou komisi. Duda normu podepsal s tím, že chce, aby tato média byla nestranná a spolehlivá.

V Paříži zastřelili útočníka na policejní stanici

Policie na severu Paříže zastřelila muže, který zaútočil s nožem na policejní stanici. Podle prokurátora měl u sebe list papíru s vlajkou IS a textem v arabštině. Také vykřikoval „Alláhu Akbar“. Celá Francie si včera připomínala první výročí teroristického útoku na redakci Charlie Hebdo.

Fico odmítá dobrovolné přijímání uprchlíků

Slovensko nebude poskytovat finanční pomoc na řešení migrační krize do žádných fondů. Řekl to slovenský premiér Robert Fico s tím, že chce dávat peníze jen na ochranu schengenských hranic. „Na dobrovolném základě také neuděláme žádné rozhodnutí, jež by vedlo k možnosti vzniku muslimské komunity na Slovensku,“ dodal.

IAAF doživotně potrestala tři ruské funkcionáře

Mezinárodní asociace atletů (IAAF) vynesla kvůli dopingovému skandálu doživotní tresty zákazu činnosti pro exšéfa ruského svazu Valentina Balachničeva, trenéra chodců a vytrvalců Alexeje Melnikova a Papu Massateho Diacka, syna bývalého šéfa IAAF Lamineho Diacka. /čtk/

THE ONLY
ENGLISH
LANGUAGE
BUSINESS WEEKLY
IN THE CZECH
REPUBLIC

E15 weekly

Tvář dne

„Když se podívám na finanční trhy, vidím tam vážné problémy, které mi připomínají krizi z roku 2008“

řekl finančník George Soros

str. 8

Foto: profimedia.cz

Komentář

Bohumil Pečinka

Premiérovo veřejné soukromí

Hackeri zveřejnili 70 e-mailů ze schránky předsedy vlády. Hned se ozval expremiér Topolánek a kritizoval média, že se obsahem soukromé pošty zabývají. Vyzval všechny, aby dotyčné e-maily nečetli. Kde začíná etický problém? Rozdíl mezi šmejdivým voveurstvím

a novinářskou profesionalitou existuje.

Tu tenkou hranici definuje veřejný zájem. Kdyby psal Bohuslav Sobotka manželce, milence nebo dětem, je to jeho soukromá věc. Když v e-mailech se svými poradci probírá vznik nestandardních institucí, které mají být nezávislé na politickém cyklu, už je to něco, o čem by se mělo mluvit. Veřejnost (a novináři) se může oprávněně ptát, kdo formuluje premiérovy názory a proč.

Sobotkovy politicky laděné e-maily potvrdily známou věc, že jeho tým poradců je – v porovnání s tím, jak názorově rozrůzněná je ČSSD – zoufale jednobarevný. Sestává jen z šir-

šího okruhu lidí kolem Deníku referendum. Vesměs jde o lidi, kteří se ve vrcholné politice angažovali už v letech 2002 až 2004 v době Špidlovy vlády a ve svatém nadšení udělat z české sociální demokracie vzornou západní progresivistickou stranu ji málem zničili. K tomuto zjištění ovšem nikdo tajné e-maily nepotřeboval.

Veřejným zájmem jsou naopak návrhy poradců, jak mocensky změnit protiimigrační nálady v Česku. Je zde prezentován dokument, který předpokládá zabudovat nový proimigrační útvar přímo do oficiálních struktur státu. Útvar by přitom měl vyvlastnit některé fondy a kompetence ministerstva vnitra a perso-

nálně by se měl opřít o lidi z neziskovek, tedy lidi na počtu imigrantů finančně závislé. „Funkce nového tajemníka by musela být zakotvena do struktury státní správy, aby s každou novou vládou nebo rezortním ministrem nebyla jeho existence a financování ohroženo,“ praví se v dokumentu, jehož autoři ostře vystupují proti dosavadní politice ministra vnitra Chovance.

Některé e-maily také provětrávají hodně zatuchlé téma české politiky – průzkumy veřejného mínění. Premiérův hlavní politický poradce Ota Novotný v nich například peskuje šéfa agentury STEM Jana Hartla, že průzkum z jara 2014 nevyšel pro ČSSD dobře.

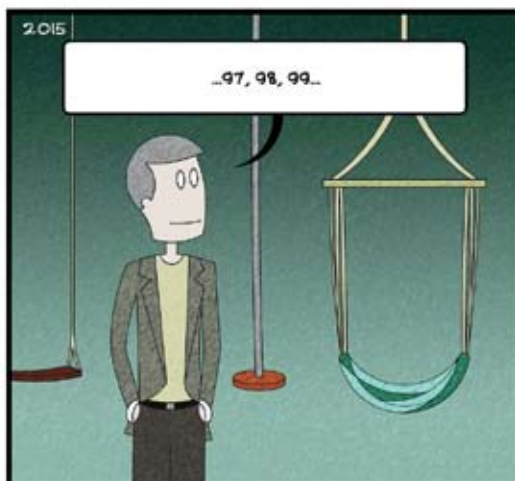
E-mail obsahuje nezastřené výhrůžky, že kdyby se to opakovalo, nemohla by ČSSD nadále s agenturou STEM spolupracovat. To je silná káva i na české poměry.

Suma sumárum, vpád do „veřejného soukromí“ českého premiéra by nakonec mohl mít přece jen pozitivní dopad, pokud bude zabezpečena jeho pošta na Úřadu vlády. Současně by se měl premiér veřejně vyjádřit k záměru vytvořit proimigrační státní úřad v rukou neziskovek. A poznámky jeho poradce by mohly vyvolat debatu o pozadí průzkumů veřejného mínění, o němž se v politice léta jen špitá.

Autor je komentátorem týdeníku Reflex

NA HOUPAČCE

LuSt

Minisérie o tvůrci Bonda nabídne víc pozlátka než akce

■ Česká televize začne vysílat rodokapsovou minisérii o válečných dobrodružstvích Iana Fleminga, autora proslulého agenta 007.

Iva Přivřelová

Autor Jamese Bonda, britský spisovatel Ian Fleming, má pověst muže, který se své nejslavnější postavě sám podobal, případně chtěl podobat. Kabelovka BBC America na tomto srovnání založila celou čtyřdílnou minisérii Fleming: Muž, který by byl Bondem. V USA poprvé běžela přede dvěma lety, od soboty ji hned po promítání první bondovky Dr. No

Fleming

(drama, Velká Británie, čtyři epizody po 45 minutách)

Režie: Mat Whitecross

Hrají: Dominic Cooper, Lara Pulverová, Samuel West, Anna Chancellorová

Vysílá ČT2 9. a 16. ledna

Hodnocení: 60 %

začne vysílat Česká televize (s nesprávně přeloženým podtitulem Muž, který se stal Bondem).

Tvůrci se sice zastřešují Flemingovým citátem, že vše, co napsal, mělo reálný přebraz, minisérie se nicméně odvíjí jako šestákové

dobrodružství z druhé světové války. Mladý, divoký a neposlušný Ian v elegantním podání Dominica Coopera s komplexem ze svého úspěšnějšího bratra a pod vlivem dominantní matky se snaží dlouho dostat jako tajný agent britského námořnictva

do akce, kterou pak popisuje jako rodokaps. Do toho se miluje a rozchází s kráskou z vyšší společnosti (Lara Pulverová, která si zahrála i osudovou ženu Sherlocka Irenu Adlerovou). V minisérii se objeví další známí herci jako Lesley Manvillová a postava

vy nápadně připomínající známé hrdiny bondovek jako věrná sekretářka Mondayová. Odkazů na svět 007 je samozřejmě nespočet.

Hra na předlohu ovšem nepřipomíná moc bondovky, určitě ne ty současné, jako spíš prvního Kapitána Ameriku nebo ještě lépe jiné pohledné lehkovážné retro, kde hezčí lidé nosí hezké kostýmy a válka vypadá jako vzrušující dobrodružství. Vzrušující chtějí být i odvážnější erotické scény, které prozrazují, že projekt vznikl v americké, tedy komerční a nikoli veřejnoprávní odnoži britské BBC.

V Británii Fleminga vysílala kabelovka Sky Atlantic, další koproducent. Na rozdíl od Bonda televizní Fleming zamrzl v minulosti, kde se mužským hrdinům pro jejich charisma promínilo všechno a kde stačilo ukázat kus luxusu a té nejobyčejnější fantazie. Na Flemingovy divoké historky z války se celkem snadno dívá, ale zas tak vzrušující nejsou.

Autorka je spolupracovnicí redakce

PRVNÍ BOND? Byl James Bond postavou, kterou chtěl Ian Fleming (ve skvělém podání Dominica Coopera) vždycky být?

Foto česká televize

Pohádka o úspěchu navzdory rodině

■ Jennifer Lawrencová vede překotnou tragikomedii o překonávání překážek, v níž David O. Russell míchá tele-novelu s pohádkou.

Iva Přivřelová

Potřetí v řadě hraje ve filmu Davida O. Russella Jennifer Lawrencová, s Robertem De Nirem a Bradleyem Cooperem. Tak jako v Terapii láskou stojí v centru snímku Joy dysfunkční, až poněkud šílená rodina. Podobně jako ve Špinavém triku je příběh retro a inspirovaný skutečným osudem.

Jeho poselstvím se stala výzva k poctivé vytrvalosti a zdravé sebedůvěře. Bez nich by totiž mladá rozvedená matka Joy Manganová nikdy neprosadila svůj nápad na nový, lepší, samoždímací mop.

Russell dlouhodobě tíhne k chaotickým osudům nenápadně nekonvenčních postav s příšernou rodinou. Joy v prostředí zahlceném řadou typů na zabítí svítí jako světlý bod a Jennifer Lawrencová jí dává spoustu energie a citu. Získala za to nominaci na Zlatý glóbus (stejně jako celý film), na její nejlepší výkony je ovšem tato role příliš přímočará.

Přímočarý je i její klasický americký příběh o cestě jedince

za komerčním úspěchem. Russell ho dle svého zvyku balí do neklasického, v tomto případě vyzpytého a mírně surreálního

Joy přes všechny vzbuzující sympatie vypadá jako film sestavený narychlo ze všech nápadů, které režisér dostal.

obalu inspirovaného telenovelami, které neustále sleduje Joyina matka. Překonávání překážek probíhá v překotném

a časem mírně unavujícím tempu. Když se slova na chvíli zastaví, ozve se soundtrack složený z ukázek hitů. To vše zanášá do filmu určitou nervozitu, celkem odpovídající stresu, který zažívá nezaměstnaná matka dvou malých dětí s dluhy, rozvedenými neschopnými rodiči a závistivou nevlastní sestrou.

Chaos rodinných hádek a slz po delší době přejde v chaos křiváckých obchodních praktik a světa teleshoppingu, v němž alespoň není čas na stoprocentní happy end ani na prince-záchranáře na bílém koni (Bradley Cooper tu je spíš nevyužitý). Do ironické ukřičené telenovely se pletou ještě

i kousky upřímné pohádky a otrápané životní rady.

Russell je inteligentní filmař, ale jeho opakovaná nekonvenčnost se začíná obnošovat a Joy i přes všechny vzbuzující sympatie a zájem vypadá jako film sestavený narychlo ze všech nápadů, které dostal.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Joy

(tragikomedie, USA, 124 minut)

Režie: David O. Russell

Hrají: Jennifer Lawrencová, Robert De Niro, Edgar Ramírez

Premiéra: 7. ledna

Hodnocení: 60 %

Foto dne

Foto: Reuters

PROMĚNY. Z vojenského bunkru v průmysku svatého Gottharda ve výšce 2050 metrů nad mořem se stal luxusní hotel La Claustra. Možností je více: také datová centra, muzea či sýrárny – to všechno dokázali podnikatelé vestavět do tisíců podzemních bunkrů a pevností, které začala rozprodávat švýcarská armáda poté, co alpská země usoudila, že jí nehrozí ozbrojená invaze.

Tip pro volný čas

SPORT

Netradičně pojatá Jizerská padesátka

Tradiční Jizerská padesátka, která se koná ode dneška do neděle, se letos pro nedostatek sněhu jede na náhradních čtyřkilometrových okruzích. Závodníky čekají čtyři tratě, na něž vyrazí ve startovních blocích po nejvyšších čtyřech stovkách běžců. Pro každý startovní blok je vyhrazen přesný čas startu.

PŘÍRODA

Večer prožitý v pralesi skleníku Fata Morgana

V pražské botanické zahradě v Troji začínají ode dneška páteční večerní procházky skleníkem Fata Morgana. Atmosféru setmělého interiéru dokresluje tajemno vyvolávající osvětlení. Během noci intenzivněji voní některé druhy rostlin a prostor prostupuje atmosféra setmělého pralesa naplněná kuňkáním desítek tropických žabek.

HUDBA

Krch-off Band zahraje v Soutterainu

Již tradičně svůj první koncert roku J. H. Krchovský & Krch-off band přichystali pro návštěvníky večerní kavárny Soutterain v Bělehradské ulici. Příznivci působivých textů si na své přijdou již tuto sobotu. Zároveň bude k dispozici nejnovější deska skupiny nazvaná Jakože vůbec nic, která vyšla na sklonku uplynulého roku.

UMĚNÍ

Sochy z ledu vytvoří galerii na Pustevnách

Horské sedlo Pustevny v Moravskoslezských Beskydách ožíví od soboty sochy z ledu a sněhu od profesionálních sochařů. Zatímco ledové skulptury budou po celý leden ve stanech, sněhové sochy by měly být rozmístěny po celých Pustevnách. Návštěvníci mohou přihlížet, jak z neforemných kvádrů vznikají umělecká díla.

TURISTIKA

Pochod Tříkrálová Okoř ke slavnému hradu

Turistické oddíly mládeže Roztoky pořádají v sobotu 48. ročník pochodu Tříkrálová Okoř. Vyráží se z Vokovic od staré školy na trasy dlouhé 13, 16, 28 a 44 kilometrů. Samotný hrad bude otevřený a umožní prohlídku. V cíli v Roztokách uvítají účastníky králové či kráčky, dostanou upomínku na svůj výkon a občerstvení. /bo/